Izhaja:
10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:
za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:
Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIV. | V Celovcu, 20. mal. travna 1895. | Štev. 11.

Krščanska zmaga na Dunaju.

Iz Dunaja je prišlo vse pohujšanje za avstrijske národe, zato se je spodobilo, da se je tudi poboljšanje na Dunaju začelo. Na Dunaju so Judi in njih pomagači ustanovili svoje tiskarne in svoje protikrščanske časnike. Od tam so v knjigah in časnikih začeli trositi svoje pogubne „liberalne“ nauke po celi državi. Hujskali so ljudi, posebno Nemce, zoper katoliško cerkev, zoper papeža, škofe in duhovnike, hujskali pa so tudi zoper Slovane, med tem ko so Nemce do zvezd povzdigovali in le njim gospodstvo v Avstriji prisojali. Tako so Nemce naščuvali zoper Slovane in duhovnike, da tisti (Nemci) še zapazili niso, kako so jim Judi v splošni zmešnjavi verskih in národnih bojev žepe praznili. Še le v letu 1873. so Dunajčani vprvič nekoliko spregledali, ko so okusili sad judovskega liberalizma v glasovitem „krahu“ ali „denarnem polomu“, pri kterem je kakih 1200 milijonov krščanskega denarja zginilo v žepe velikih in malih judovskih borzijancev in sleparjev. Zdaj so si svoje „rešitelje iz Rimskega jarma“ bolj natančno ogledali. Prišli so k samozavesti in pogledavši okoli sebe, so videli na enkrat, da je že pol Dunaja v judovskih rokah, da krščanski trgovci ginejo, judovski pa kakor gobe iz tal rastejo. Začelo se je Dunajčanom daniti in bolj in bolj so spoznavali, da niso Slovani in duhovniki njih sovražniki in uničevalci, temveč le ravno tisti Judje in v judovskih nazorih izučeni liberalci, ktere so do zdaj kot svoje voditelje in učenike spoštovali. Tako se je na Dunaju začelo protijudovsko gibanje. Iz začetka je bilo to gibanje samo zoper Jude obrnjeno, v ostalem pa je bila nova stranka „antisemitov“ liberalnega, več ali manj brezverskega mišljenja, ker so bili gospodje v takih nazorih izrejeni. Toda voditelji te stranke, ki so imeli pošteno voljo, krščanskemu ljudstvu pomagati iz krempljev judovskih in pojudenih oderuhov in sleparjev, so kmalu spoznali, da bi nič ne pomagalo, ko bi tudi vse Jude iz dežele pregnali, če se pa ob enem ne zatrejo judovski nauki in nazori med kristijani samimi. Kaj pomaga, koprivo porezati, če pa korenica v zemlji ostane; iz korenice bo spet nova kopriva zrastla. Če hočeš škodljivo rastlino uničiti, jo moraš s korenico vred izdreti. Brezverski kristijani so se tudi že navadili po judovsko in liberalno misliti, da sleparija nič ni greh, da naj vsak naredi ceno kakoršno hoče; nasprotno pa tudi vsak lahko kupi, kjer hoče, če tedaj slabo kupi, si je le sam kriv. Ravno tako so se držali judovsko-liberalnega nauka, da gospodar ni dolžen, delavcu dati toliko plače, da more tisti pošteno preživiti sebe in svojo družino, ampak govorili so in še govorijo, da je to samo na pogodbi („glihengi“) med gospodarjem in delavcem ležijoče: če dobim delavca za 20 kr. na dan, mu ni treba več plačati ko 20 kr.; ako je sam zadovoljen z 20 kr., se mu ne godi nobena krivica. Tako zvijačna je liberalna in judovska pravica, ki noče tega priznati, da delavca včasih glad prisili, da boljši kup dela, posebno je k temu prisiljen v takih krajih, kjer je delavcev preveč, dela pa malo. Taki tudi pravijo, da nič ni greh, na visoke obresti posojevati, češ, saj ga nisem silil, naj si pri meni kaj izposodi! Toda, ti modri liberalec, če ga ti nisi silil, ga je pa potreba silila, zato ti ne moreš reči, da ti drage volje tako visoke činže plačuje. Dunajski antisemiti ali protijudovci so kmalu spoznali, da revnemu ljudstvu ni mogoče pomagati, dokler bodo taki nazori v veljavi pri bogataših, bodisi judovskih ali krščanskih (po krstnih bukvah). Spoznali so, da ni zadosti, Jude preganjati, ampak da se morajo preganjati tudi judovski in liberalni nauki in gospodarski nazori. Spoznali so, da za krščansko ljudstvo ni druge rešitve, kakor povrniti se h krščanski veri in krščanski pravici. Ko so enkrat to spoznali, prekrstili so ime svoje stranke in zdaj se ne imenujejo več „protijudovce“ (antisemite), ampak „krščanske socijaliste“. V svojem spoznanju, kako škodljivi so nauki liberalizma, so vedno bolje in globokeje napredovali: spoznali so, da je ljudstvu le v pogubo, ako se po liberalnih naukih verskega „jarma“ otrese in začne Božje in cerkvene zapovedi zaničevati; kajti s tem se udá razuzdanosti, požrešnosti, potrati in lenobi, ter se pogrezne v revščino, iz ktere je nravna (moralna) in gospodarska rešitev le težko še mogoča. Preiskali in preštudirali so vse zvite pote in stezice, po kterih si bogataši, zlasti judovski, vedno več milijonov pridobivajo, med tem ko kmet in mestjan vedno bolj v revščino lezeta, delavec pa pri trdem delu strada. Bolj ko so te stvari premišljevali, toliko bolj so spoznali škodljivost liberalnih in brezverskih naukov. V tem spoznavanju jih je potrdila posebno še sloveča okrožnica sv. očeta papeža Leona XIII. o delavskem vprašanju (Rerum novarum). Po naukih sv. očeta so zdaj sestavili in uredili ter dopolnili svoje gospodarske nazore ali svoj „program“. S temi iz krščanskih resnic, krščanske vere in naukov sv. očeta posnetimi nauki so stopili pred krščansko ljudstvo na Dunaju, ktero je te nauke z veseljem pozdravilo. Od dné do dné je ta krščanska stranka med Dunajskim ljudstvom bolj naraščala. Dunajsko mesto je imelo nekdaj same liberalne poslance v državnem zboru. Pri zadnjih volitvah pa je bilo voljenih le še 5 liberalcev in že 7 krščanskih socijalistov. V mestnem zboru je 138 odbornikov, ki so bili nekdaj vsi liberalci. Krščanska stranka pa je pridobivala sedež za sedežem. Pred letošnjimi volitvami je imela že 46 odbornikov; pri teh volitvah pa je pridobila 19 novih sedežev, tako da bo odslej 65 krščanskih 73 liberalnim odbornikom nasproti stalo. Treba je samo eno leto še počakati, pa bodo kristjani večino imeli. Mnogi pa pravijo, da se bo že letos vse presukalo. Liberalci namreč med seboj niso edini, ločeni so na več strank; posebno je neka vrsta liberalcev, ki se imenujejo „demokrati“. Ti so v verskem pogledu še hujši, ko liberalci, ker so popolnoma brezverci, na tihem tudi bolj republikanskega mišljenja; zastran politične svobode in národne ravnopravnosti so pa nekaj boljši, ko navadni liberalci. Ti demokrati liberalcem pogosto nasprotujejo, zato se misli, da bodo zdaj z nemškimi nacijonalci in antisemiti v nekako zvezo stopili in liberalce v manjšino potisnili. Naj pa že bode, kar hoče, to je gotovo, da stranka krščanskih socijalistev ali antisemitov tako hitro narašča, kakor hitro liberalna stranka propada. Dunajski zgled bodo posnemali tudi po manjših mestih. Gotovo je, da bodo pri bodočih volitvah v državni zbor liberalci mnogo poslancev zgubili. In to ravno je, kar nas z veseljem in upanjem navdaja. Kaj nam koristi taka koalicija, ki ima „zmernost“ in „národno strpljivost“ samo na jeziku, dejansko pa vlada v duhu nemških zatiralcev naprej, boža Nemce in Lahe, Slovane pa stiska. Koalicija je potrebna, ker en sam národ, ena sama stranka v Avstriji ne more gospodovati. Toda nemških liberalcev ni treba v koaliciji; bolje bi bilo, da jih odrinejo antisemiti in da oni namesto njih v koalicijo stopijo k Slovencem, Poljakom in nemškim katoličanom. Potem bomo imeli krščansko večino, ktera bo pravična katoliški cerkvi in slovanskim národom.

Potres.

Iz vseh slovenskih pokrajin dohajajo poročila o silnem potresu v noči med veliko nedeljo in pondeljkom. Ko je kazala ura četrt na dvanajst, začelo je čudno bučati in šumeti kakor grom, ob 11. uri 17 minut se je na to zemlja silno močno stresla in zibala se je več sekund, v nekterih krajih dlje, v drugih menj časa. Potem je sledilo še mnogo sunkov; tudi teh so v različnih krajih več ali menj našteli, največ v Ljubljani, namreč 47. Najhujša groza je bila v Ljubljani. Tam je bil potres tako močen, da so vse hiše poškodovane; nektere so tako razpokane in razdjane, da se bodo morale podreti, ker ni varno, mimo njih hoditi, toliko manj v njih prebivati. Nektere hiše v Ljubljani in okolici so se zavsem podrle. V mestu so se podrli skoro vsi dimniki in opeka je letela od streh na tla. Ljudje so iz hiš bežali, nekteri kar v spodnjih oblačilih, ker niso imeli časa se bolje obleči. Tu pa tam je kterega bežečih zadela opeka, ki je od strehe priletela, tako je bilo mnogo ranjenih, dva sta bila do cela ubita. V Zgornji Šiški pri Ljubljani se je porušila hiša ter je bil ubit 70letni vinski trgovec Žogar, v Št. Vidu nad Ljubljano pa mož in žena, ki sta zapustila devet nepreskrbljenih otrok. Cerkve so močno poškodovane, posebno frančiškanska, Št. Jakobska in Trnovska. Na velikonočni pondeljek so se sv. maše darovale pod milim nebom, ker so vsled poškodeb vse cerkve zaprte. Ljudje so se zbirali po večih trgih, kjer so se bolj varne čutili, pa vender je med njimi vladal velik strah, ker so se sunki vedno ponavljali, tako da so mnogi mislili: zdaj pa zdaj se bo zemlja udrla in se bodo vsi pogreznili. Psi so lajali, žene in otroci jokali, možje so pa na glas molili. Bolnišnica je silno udelana in razpokana; bolniki so med potresom iz postelj lezli in na vrt bežali, bolj slabe, ki so jokali in pomoči prosili, so morali drugi na vrt prenesti; usmiljenim sestram pa pogum ni upadel, ukljub silnim sunkom so hodile ven in nazaj, dokler niso vseh bolnikov spravile na vrt. V muzeju je vse zdrobljeno, škode je samo tam za najmanj 50.000 gld. Tudi po lekarnah in steklarnah je vse potrupljeno. Škoda se sploh zdaj še preceniti ne dá. Mnogi hišni gospodarji, ki nemajo druzega imetja in so morda še zadolženi, so zdaj skoro da uničeni, ako jim država ne pomaga vsaj z brezobrestnim posojilom, da razpokane hiše zopet popravijo, ako bo to sploh mogoče. Nektere hiše so pa tako zdelane, da jih bo treba podreti; kdo bo gospodarju toliko posodil, da si hišo na novo pozida? Take hiše so zdaj z vojaki zastražene, da nihče ne sme v nje ali mimo njih! Vsled tega je tudi mnogo družin brez stanovanja. Za take je vojaška oblast posodila 30 velikih šotorov, pod kterimi ima 1000 ljudij prostora. Tudi železnica je posodila nekaj praznih vagonov, da v njih ljudje prebivajo. Mestni zbor Ljubljanski je sklenil razdeliti 10.000 gld. med najrevnejše ljudi, ki so brez stanovanja in brez zaslužka; drugih 10.000 gld. se bo pa porabilo za lesene barake, v kterih se bodo ljudem stanovanja priredila. Za podporo se bo prosilo pri vladi, pri državnem zboru, pri deželnem odboru in pri kranjski hranilnici. Upati je, da bodo v tej zadevi vsi slovenski poslanci složno postopali.

Tudi drugodi po Kranjskem je bil potres močen, posebno okoli Kamnika in Mengša, kjer se je nekaj hiš porušilo. Več cerkvâ je močno poškodovanih. Škoda je velika. V Mengšu se je podrl veliki oltar. V Rodici je bil en otrok ubit, njegovi stariši pa ranjeni. V Kranju je več hiš poškodovanih.

V Trstu so bili ljudje še v gledališču, ko se je potres začel; vsi prestrašeni so bežali na ulice. Mnoge hiše so razpokane in je škoda precejšna. V Gorici, Zagrebu in na Reki je bil potres bolj pohleven in brez škode. Tudi na Beneškem so čutili potres na več krajih, škode pa ni napravil. Na Štajerskem je bil potres po celi deželi, ravno tako na Koroškem. Škode pa ni, razun v Celju, kjer je več hiš poškodovanih. V Celovcu je minulo brez škode. Iz koroških krajev je bil Pliberk najhuje prizadet. Tam so se dimniki podirali, in več hiš je dobilo razpokline. Cerkev in farovž sta zelo poškodovana.

Čudno je, da je ta potres obiskal ravno slovenske in nekdaj slovenske pokrajine. Morda Bog Slovence opominja, naj ne pozabijo, da je On gospodar svetá, in da je človekova moč in človekova slava, sama na se oprta, ničeva in piškava. Slovenci naj se pri vseh svojih delih vprašajo, kaj je Bogu ljubo in kaj služi v večo čast Božjo, potem jim bo Bog srečo dal.

Premožni človekoljubi pa naj se v pogledu na to nesrečo spominjajo, da je kristjanu dolžnost, nesrečnemu pomagati. Naj se torej Slovenci v obili

meri z darovi spominjajo nesrečnih Ljubljančanov, ki so v tej stiski pomoči nujno potrebni. Na tisoče jih je brez zaslužka, brez stanovanja in brez redne hrane.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Gonja zoper „Mir“.) V neki cerkvi je župnik na leci govoril: „Poboljšajte se, ne bodite taki grešniki, kakor do zdaj, povrnite se k lepim krščanskim šegam!“ S temi besedami je pa svoje ljube farane hudo razžalil. Župan je sklical občinsko sejo in odbornikom tako govoril: „Vi ste slišali, da nas je župnik na leci »grešnike« imenoval. Mi pa nismo grešniki, mi smo sami svetniki in angeljci. Zato predlagam, da župnika tožimo v imenu cele občine zavolj žaljenja časti“. S tem predlogom so bili vsi odborniki zadovoljni in sklenili so tožbo zoper župnika. — „Mirovi“ bralci bodo rekli, da kaj tacega ni mogoče, češ, saj je župnikova dolžnost, da vernike k čednemu življenju napeljuje in grešnike svari; brez greha pa ni nobeden, zato pa tudi ne sme razžaljen biti, če mu kdo reče, da je grešnik. No, kaj tacega se res ni zgodilo, kakor smo zgoraj povedali, pa vendar nekaj podobnega. Naši bralci naj poiščejo „Mir“ št. 7 od 10. sušca 1895. Tam bojo našli dopis „iz Dholice“. Nek pošteni kmet tam toži in zdihuje, kako ljudstvo v naših časih razuzdano in brezbožno živi ter se ne zmeni dosti za vero, molitev in cerkev. To je gola resnica ne samo za eno ali dve fari, ampak skoro bi rekel za več ko polovico naše koroške dežele; posebno pa je ljudstvo sprideno ob jezikovni meji, kjer Slovenci nemško znajo, nemške brezverske in duhovnikom sovražne časnike prebirajo ter po gostilnicah pogosto poslušajo protiverske nauke, zmerjanje na duhovnike in škofe. Kedar pa ljudje v veri omahovati začnejo, tedaj opuščajo molitev, po redkem hodijo v cerkev, nekteri pa čisto nič; zraven tega pa se jim nobena reč ne zdi več greh, živijo razuzdano in potratno. Ali more kdo tajiti, da na Koroškem takih krajev in takih ljudij nikjer ni, da so tukaj sami svetniki in angeljci? Če so Korošci res tako pobožni, od kod pridejo nezakonski otroci? Kdo pa še o postnem času pijan pa ulicah in cestah tuli? Čemu pa v postnem času plese napravljajo, kakor se je zgodilo v Celovcu celo na tiho in cvetno nedeljo? Človek bi mislil, da morajo župani in občinski odborniki le veseli biti, ako se najdejo časniki, kteri ljudstvo svarijo in k lepim, krščanskim šegam nazaj kličejo. Drugače pa mislijo občinski očetje na Dholici. Imeli so dné 31. sušca 1895 občinsko sejo in tam so sklenili, „Mir“ vprašati, kdo je tisti dopis v „Mir“ št. 7 pisal, da ga bojo na odgovor poklicali. To je pa res čudno! Najlepša naloga časnikov je vender ta, da grajajo, kar je graje vredno, in hvalijo, kar je hvale vredno, ker tako celo ljudstvo k vedno boljši popolnosti in čednosti povzdigujejo. Naš dopisnik ni rekel, da so občinski odborniki tega krivi, če ljudstvo ne živi po Božjih zapovedih; greha še Bog ne more ubraniti drugače, kakor če bi vse ljudi pokončal, toliko menj zamore greh ubraniti kak občinski zastop. Zato pa nobeden ne bo tako nespameten, da bi od župana tirjal, naj vsak greh zabrani; če pa občinski zastop za grehe, ki se v celi občini storiti utegnejo, ni odgovoren, čemu pa se on prizadetega in razžaljenega čuti? Župan od nas želi, da bi mu dopisnika naznanili. Čemu pa? Kaj pa se je pregrešil? Zakaj ga hočejo na odgovor poklicati? Ali se je s tem kaj pregrešil, če je izrekel željo, naj bi ljudstvo bolj pobožno živelo, rajši v cerkev hodilo in duhovnike spoštovalo? Mi dopisnika ne bomo izdali, ker bi ga liberalci nemara ujedli. Sploh pa ni naša navada, da bi dopisnike izdajali. Kaj bo tedaj slavni občinski zastop naredil? Mi nismo v tistem dopisu nikogar imenovali, tedaj tudi nobeden razžaljen biti ne more. Sploh dopisnik nikomur ni časti jemal, on je le obžaloval razuzdano življenje. Marsikdo ne hodi v cerkev, pa ima pred svetom vender pošteno ime; če tedaj komu očitam, da svojih krščanskih dolžnostij ne spolnuje, s tem mu še nisem časti vzel. Če bi to veljalo, potem bi nas smeli skoro vsi Celovčani tožiti zarad žaljenja časti, ker smo jim že večkrat očitali, da cerkvenih zapovedij ne držijo. Sploh pa se slavni občinski zastop na Dholici moti, če on morda misli, da ima on pravico in oblast, da čast svoje občine (če bi sploh s tem dopisom žaljena bila, kar pa mi zanikamo) brani pred sodnijo. Svojo čast in svoje premoženje mora pred sodnijo vsak sam braniti. Mi poznamo koroški občinski red z dné 15. sušca 1864, drž. zak. št. 5, pa v njem ne najdemo nobenega paragrafa, ki bi občinski zastop ali pa občinsko predstojništvo pooblaščal, če kdo o kaki občini ali fari ali vasi kako grajo izreče, da ga sme v imenu cele občine tožiti. Ko bi to veljalo, potem bi bilo več ljudij v ječi, kakor zunaj, kajti vsaki dan se v tisoč gostilnicah primeri, da kdo o tem ali onem kraju, o tej ali onej deželi kako grajo izreče ali jej kako slabo lastnost očita. Sicer pa naj slavni občinski zastop stori, kar hoče.

Iz Škofič smo prejeli dopis, v kterem se toži, kako krivična je sedanja domovinska postava. Ker smo o tej zadevi obširno govorili v uvodnem članku zadnjega „Mira“, in ker dopis v istem smislu govori, zamoremo ta odstavek izpustiti. Dopisnik pa nadalje praša, kdo bi preskrbel tiste, ki nikjer ne ostanejo dolgo. Tudi poroča, da se je občinski odbor v Škofičah o tej stvari posvetoval in da je prišel do sklepa, naj se za posle in rokodelske delavce vsake občine, ki so v občini pristojni, napravi posebna delavska založna, v ktero bi morali uplačevati, dokler so pri močéh, na starost in v bolezni pa bi iz te založne podporo dobivali. Tako bi bili posli in delavci čisto ločeni od posestnikov, in poslednjim bi ne bilo več treba za take reveže skrbeti. Iz dopisa nam pa ni prav jasno, ali so odborniki v Škofičah že sklenili ustanovo take založne za svojo občino, ali so le za tako uredbo prosili. Mi mislimo, da občina nema oblasti, tako imenitno reč na svojo pest skleniti, pač pa ima pravico, za tako postavo prositi pri vladi, pri deželnem in državnem zboru. Najbolje pa bo, ako se občinski zastopniki o tem posvetujejo s tistimi poslanci, do kterih imajo največ zaupanja.

Iz Pliberške okolice. (Nezgode.) Začetek letošnje vigredi je v vesnici prav čuden. Cvetni teden je bil za nas le črni teden. V tem času je prišel močen jug, in ko se je obilni sneg tajati začel, nastali so novi vrelci, ki so drli v hleve in razna poslopja. Tako čujemo iz Vogrč, da je od obilnega snega narastla voda vdrla tudi v farovški hlev, in le z velikim trudom so jo zamogli iz hleva odpeljati še le po pretečenih osmih dnéh. Živina je vsled vode veliko trpela, ker je morala vedno stati in se ni zamogla vleči, trpeli so pa tudi ljudje, ker so morali noč in dan vodo iz hleva nositi. Ko se je ta nesreča vlegla, prihrumi od zapada na sveto velikonoč okoli četrt na dvanajst po noči silen potres, ki je zibal poslopja s toliko močjo, da je podstrešje škripalo in marsiktero zidovje tudi razpokline pokazalo. Prestrašeni ljudje so raz postelj poskakali in se tresli enako stotniku pod Zveličarjevim križem. Nekoliko pred polnočjo, pa tudi velikonočni pondeljek zjutraj pred in po tretji uri se potres ponovi, njegovi napadi vendar niso bili tako silni kakor prvi. Radovedni smo, kako je bilo na drugih krajih. „Šibe potresa in prevelike vode reši nas, o Gospod!“

Od štajerske meje. (Stari Lavantinci.) Južnozahodni del tužnega Korotana je bil že mnogokrat od merodajnih krogov v stran potisnjen. Najihujši udarec pa je zadel slovenske dekanije in fare na Koroškem 1. rožnika 1859, ko se je staroslavni sedež laboških knezoškofov iz mirnega Št. Andraža v zaprašeni Maribor prestavil. V zgodovini slovenskega národa na Koroškem ostane vsode polni dan s krvavimi črkami zaznamovan. Kmalo po odhodu rajnega knezoškofa Antona Martina začelo se je občutljivo pomanjkanje dušnih pastirjev v slovenskih farah, in to pomanjkanje se, žalibog, še ni zmanjšalo, ampak se je v sedanjih žalostnih časih še poojstrilo. Fare Javorje, Strojna, Sv. Lorenc, Černeče, Štebenj, Kneža, Mohliče itd., že leta in leta nimajo lastnega dušnega pastirja. In kam zaidejo ovčice brez pastirjev, je vsem nam predobro znano. Ravno pomanjkanje duhovščine je težilo toliko ljubljenega knezoškofa Valentina, da je njih blago srce vse prezgodaj prenehalo biti, in pri pravicoljubnem, oh! tudi že rajnem knezoškofu Petru smo opazovali, kako so se jim od notranje britkosti ustnice tresle in oči solzile, če smo jih prišli za duhovnike prosit, pa nam jih niso imeli dati. In odpremo letošnji šematizem, najdemo v IV. letu bogoslovja le samo 10 bogoslovcev, in med temi le 4 Slovence. Ker imata Pliberk in Šmihel zdaj le po enega samega kaplana; Černa, Guštanj in Kotlje pa nobenega, se toraj vsi štirje g. bogoslovci že v Pliberški dekaniji lahko nastavijo. Nekdaj, ko je labodska škofija še na Koroškem obstajala, dohajalo je v njo več blagih mladenčev iz bližnje Kranjske in ni bilo čutiti pomanjkanja duhovnikov; o jerum! kako je pa zdaj? Sedanji knezoškof Jožef se res mnogo trudijo in žrtvujejo, naj bi bil konec žalostnega pomanjkanja. Ker pa tudi oni v srce ne vidijo, sprejmejo med drugimi v Marijanišče večkrat tudi dijake, ki nekoliko let v semenišču ostanejo. Ko so pa tički že nekoliko godni, odfrčijo in si po prestani maturi posvetni stan izvolijo. Izglede imamo v bližini. In letos jih naštejemo iz Marijanišča v 8. šoli le šest, ki so vsi trdi Nemci, tedaj za naše kraje nesposobni. Kako slab je še v naši škofiji zarod mladih duhovnih močij, med tem ko smrt med starimi duhovniki neusmiljeno kosi! Največ žrtev si je pa smrt v starem in novem letu izvolila iz stare zapuščine, to je, izmed nekdajnih Lavantincev, ki so še na Koroškem zaostali. Lanskega leta smo k slednjem počitku spremljali prečastitega korarja stolne cerkve g. monsignora Alijančiča, letos nam ugrabi smrt ljubega prijatelja blagega V. Pucherja, ki je bil pristni oče revežem, in 7. sušca zamrje v Pliberku stari trpin g. Ignac Gecl, ki je bil v poznejših letih popolnoma slep. Sedaj počiva stari Lavantinec v hladnem grobu, kamor ga je 9. sušca spremljalo sedmero duhovnih bratov in nekoliko verne množice, med ktero pa zastopnikov občine nismo mogli zapaziti, dasi tudi je bil rajni g. županu bližnji sosed. Tako ginejo iz površja zemlje ostanki staroslavne labodske škofije na Koroškem, in če pogledamo v šematizem, nahajamo starih Lavantincev le 12 še pri življenju, pa tudi té je že teža let potrla, tako da s potrpežljivim Jobom kličejo: „Solum mihi superest sepulchrum“ — sam grob mi ostaja. Pri toliki zgubi skrbnih dušnih pastirjev stopa nam posiloma pred oči prerok Ecehiel, ki je v duhu gledal pokončanje svojega ljudstva, pa je po spričevanju sv. pisma (Eceh. 9, 8.) od žalosti na svoj obraz padel in glasno zaklical: „Joj, joj, joj, Gospod Bog! boš tedaj vse ostanke Izraelcev pokončal?“

Iz Ljubljane. (Družba sv. Cirila in Metoda) se Vam Slovenci, ginjena zahvaljuje za Vaše dobro srce. Darovi, ki je donašate za punčico v našem očesu, za Velikovško šolo, so pogosto in večkrat obilni. A ob vsem tem vender le še ne jenjamo s prošnjami. Vsakemu Vas je jasno, koliko da stane zgradba navadne naše hiše. Kolikošni bodo torej še le troški ob obširnem šolskem poslopji. Zato Vas prosimo, ne pozabite družbe in spominjajte se je pri vsaki priliki z darovi.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Iz Ljubljane. (Razpis častnih nagrad.) Od več strani se je v novejšem času izrazila želja, naj bi Matica močneje gojila v svojih društvenih knjigah leposlovje. Da tej želji ustreže ter pospeši razvoj slovenske pripovedne književnosti, razpisuje „Slovenska Matica“ po določilih „Jurčič-Tomšičeve ustanove“ 200 goldinarjev častne nagrade izvirni povesti slovenski, obsezajoči najmanj 10 tiskovnih pol. Ko bi pa ne došla nobena takšna povest, razpisujeta se zajedno tudi dve častni nagradi po 100 goldinarjev, tudi dvema izvirnima povestima, obsezajočima najmanj po 5 tiskovnih pol, oziroma dvema daljšima epičnima pesmima, ali pa jedni povesti in jedni daljši epični pesmi. Spisi, ki se poganjajo za častno nagrado, morajo biti takšni, da po obliki in vsebini zadostujejo umetniškim zakonom pripovedne književnosti v obče, poleg tega pa še književnim namenom „Slovenske Matice“ posebej. Pisatelji, kterim se prisodijo častne nagrade, prejmó vrhu tega za svoja dela še navadne pisateljske nagrade, ktere plačuje „Slovenska Matica“ vsled § 12. svojega opravilnega reda po 25—40 gld. za tiskovno polo. Rokopise je brez pisateljevega imena pošiljati odboru „Slovenske Matice“ do 1. septembra 1895. leta. Pisateljevo ime je pridjati rokopisu zapečateno in opremljeno z dotičnim geslom. Ker hoče odbor s tem razpisom ustreči veliki večini Matičnih udov ter jim v roke podati lepo zabavno knjigo, pričakuje, da se slovenski pripovedni pisatelji primerno odzovejo njegovemu pozivu.

V Ljubljani, dné 10. mal. travna 1895.

Fr. Levec, predsednik. E. Lah, tajnik.

Iz Gorice. (Naša porota.) Poročam vam veselo novico, da je pri nas za prihodnje zasedanje izžrebanih 21 slovenskih in 15 laških porotnikov. Vsak slovenski obtoženec pride odslej pred slovenske porotnike, ako se hoče poslužiti svoje pravice, da odkloni laške porotnike. Zdaj ne bojo več zagrizeni Lahi sodili slovenskih časnikarskih urednikov, kakor se je žal do zdaj godilo. Če je „Soča“ pisala zoper irredentovce (take Lahe, ki ne marajo za Avstrijo in škilijo v Italijo) ali zoper laško šolsko društvo „Lega nazionale“, tožili so jo in urednika postavili pred laške porotnike, ki so ga potem gotovo obsodili. V dveh letih je „Soča“ plačala 2400 gld. globe (denarne kazni) zavolj takih zgubljenih pravd, pri kterih so sodili laški porotniki. To je tedaj velika pridobitev in zmaga, da smo dobili slovenske porotnike. Bog daj tudi vam Koroščem boljših časov in več pravice! V Gorici bodo odslej mogoče čisto slovenske obravnave pri deželni sodniji, ker je tudi pri državnem pravdništvu nastavljen slovensk uradnik, namreč dr. Sancin. Dobrota slovenskih porotnikov se je že pokazala. Laški zvonar Broili je „Sočo“ tožil zavolj nekega spisa, v kterem ni bil ravno pohvaljen. Ko je pa zvedel, kakšni porotniki so izžrebani, je tožbo brž umaknil.

Politični pregled.

Kupčijski minister grof Wurmbrand misli podržaviti južno železnico in še več drugih. Za zidanje Ljubeljske železnice pa ni posebno vnet, ker preveč za svoje Štajerce skrbi, Gradec bi pa vsled Ljubeljske železnice precej prometa zgubil. Če se južna železnica podržavi, potem ima Wurm-

brand zoper Ljubeljsko ta izgovor, da bi poslednja preveč konkurenco delala prvi in s tem škodovala državi. Pristaši Ljubeljske železnice pa imajo vsaj to tolažbo, da Wurmbrand ne bo večno minister. — V državnem zboru je interpeliral dr. Gregorec zavolj čudnega postopanja Celjskega okr. glavarja Wagnerja. — Sprejela se je postava, s ktero se nedeljski počitek razširi tudi na krošnjarje. — Posojilnice po načrtu Reiffeisen je drž. zbor oprostil pridobninskega davka. — Posl. dr. Gregorčič je v proračunskem odseku govoril za Predelsko železnico. Potem je povedal tudi zgodovino poštnega pečata v Kotmari vasi na Koroškem, kako je občina dvakrat prosila za dvojezični pečat in hotela sama stroške nositi, pa je dobila samo nemšk pečat. — Steinwender je stavil predlog, naj se obrtnikom posodi pol milijona gld. za napravo skupnih prodajalnic in skladišč za surove tvarine. — Na Moravskem že delajo priprave, da se uvede češčina kot obvezni predmet v nemške realke, kakor je deželni zbor sklenil. Deželni odbor pa je vlado prosil, naj upelje češčino tudi v nemške gimnazije. — Baron Dipauli je izstopil iz pododseka za volilno preosnovo, bojda zato, ker hočejo liberalci petakarje (take, ki plačajo od 5 do 10 gld. cesarskega davka) izriniti iz volilne vrste posestnikov in jih pridružiti novi volilni vrsti ali kuriji, v kterej bojo volili delavci. Mali davkoplačevalci so liberalcem najbolj nasprotni, zato se jih hočejo liberalci na ta način znebiti. Napori liberalcev so pa jalovi, kajti zbornica njihovih sebičnih naklepov ne bo potrdila. Sploh pa od koalicije, v kterej liberalci zvonec nosijo, ni pričakovati pravične volilne postave. Najbolje bi bilo, kar priporoča Rimski list „Osservatore Romano“, naj bi knez Windischgrätz državni zbor razpustil, izdelal novo, pravično volilno postavo, tisto siloma v veljavo postavil in po njej na novo voliti pustil; novovoljeni zbornici pa bi potem svoj volilni red v popravo in odobrenje izročil. — Liberalci so še zdaj vsi poparjeni in obupani, ker so bili pri Dunajskih občinskih volitvah tako pošteno tepeni. Obnašajo se pa pri tem tako strahopetno in nemožko, da je res sramota. Oni ki so papeža in škofe skozi vse leta po svojih listih blatili, črnili in ob čast ter veljavo devali, kličejo zdaj papeža in škofe na pomoč zoper hude antisemite. Na enkrat so zdaj postali vsi goreči za čast in veljavo škofov ter tožijo antisemite, da se ti nočejo škofom pokoriti, kar pa je vse zlagano. V cvetu svoje mogočnosti so liberalci v svojih listih napadali vsacega ministra, kteri jim je le količkaj zobe pokazal; pod Taaffejem so vladi na vso moč nasprotovali, in prav dobro se jim je zdelo, da so tudi uradniki z njimi potegnili in vselej glasovali za tiste poslance, ki so vladi ljubovali. Zdaj pa iščejo pomoči pri vladi in tirjajo, naj vlada tiste uradnike kaznuje, kteri nočejo liberalno voliti! Tega se še manjka! Kje pa je tista postava, da bi morali uradniki vedno z liberalci voliti? Predrznost teh ljudij je res smešna; seveda se pametni ljudje iz njih le še norčujejo, boji se jih nobeden več. Liberalci so v strahu, da bojo pri bodočih volitvah v državni zbor veliko poslancev zgubili. Ta strah je popolnoma opravičen; le v čeških deželah imajo še nekaj zaslombe med Nemci; drugodi bodo povsod iz zbornic pometeni, kar so že davno zaslužili. — Čehi hočejo v Prostejovu na Moravskem na lastne stroške narediti nižo gimnazijo. Čehom na Moravskem se pač velike krivice godijo: Prostejov je mesto, ki šteje 20.000 prebivalcev, in okolica je daleč na okrog vsa češka; ali bi se ne spodobilo, da se tam ustanovi viša gimnazija in sicer na državne stroške?! — Za deželnozborske volitve v Istri se stranke že močno pripravljajo. Slovenci in Hrvatje se bojijo, da bojo Lahi spet glasove kupovali. Plačajo pa za en glas po 100 do 500 gld.: to je huda skušnjava za revnega Istrana, ki včasih nema, da bi se do sitega najedel! Žalosten dogodek je tudi to, da so Tržaški škof dr. Glavina izdali pastirski list na duhovnike, v kterem jih svarijo, naj pri volitvah nikar ne agitirajo. Tudi Poreško-Puljski škof dr. Flapp je izdal sličen ukaz. Kdo bo ubogemu kmetu na strani stal, ga vodil in učil, če duhovnik tega ne sme? Tržaški škof so bili do zdaj zmirom Slovencem prijatelj; da so zdaj tako pismo izdali, tega gotovo niso storili iz lastnega nagiba, ampak najbrž na pritisk namestnika Rinaldinija, ki je Lah in svoje rojake podpira. To je krivica, da se ljudstvu vzame njegov naravni voditelj, duhovnik. Nasprotniki si pač mislijo: „Udaril bom pastirja, in čreda se bo razkropila“. Dobro vejo da so kmetje brez duhovnika vsi zbegani, da si ne vejo pomagati; zato pa toliko vpijejo zoper duhovnike, jih črnijo in jim pred oblastnijami veljavo in svobodno gibanje, med ljudstvom pa ugled ali spoštovanje jemljejo. Kedar je duhovnik uničen, potem je liberalcem lahko zmagati. Pa ne obupajmo, prosimo Boga za naše uboge isterske brate, da jim On srčnost podeli in jim vender še pošlje potrebno število modrih in delavnih voditeljev pri volitvah! — V Tapolči na Ogerskem je bil za poslanca izvoljen Franc Košut, sin puntarja Košuta. Tudi sin pravi, da se morajo Ogri od Avstrije čisto odtrgati. Da Madjari take ljudi za poslance volijo, to nam dosti jasno pové, kakšnega duha da so. Nedavno je hotel neki Szeles, madjarski časnikar, razstreliti spomenik avstrijskega generala Hencija. S tem je hotel pokazati svoje sovraštvo do Avstrije. Močno je sicer poknilo v Budimu, da so se kar šipe po oknih zdrobile, toda Hencijev kamen je ostal cel in nepoškodovan. Ta Szeles je zdaj zbežal in ga menda iščejo (?), pa ga nikjer ne najdejo. Madjarski „rodoljubi“ pa njegovej ženi pridno denar pošiljajo! — V Senju na Hrvaškem je že več ko eno leto izpraznjena škofovska stolica. Madjarska vlada nalašč zavlačuje imenovanje škofa: Hrvata noče postaviti za škofa, Madjara bi pa sv. oče papež ne potrdili, zato se stvar zavlačuje, kakor pred nekaj leti v Zagrebu. — Delegacije se snidejo meseca rožnika na Dunaju. — Ruski cesar je sodnijsko tepenje kmetov prepovedal. „Knuta“ gre tedaj v zasluženi pokoj! — Ruski listi svetujejo vladi, naj poseže vmes med zmešnjave in vojsko v izhodni Aziji, da si položaj izkoristi. Zdaj bi se Kitajska ne mogla ubraniti, ko bi jej Rusija odtrgala kak kos njene preobilne širjave. Ta nasvet iz ruskega stališča ni neumen, pa je tudi nevaren; kajti Angleži in Nemci bi iz nevošljivosti nasprotovali Rusiji in znala bi se užgati še velika vojska med evropskimi vladarji. — Japonci so vzeli neko angleško ladijo, ki je vozila patrone. Kakor se vidi, se Japonci tudi Angležev že nič preveč ne bojijo. — Žalostne novice prihajajo iz nesrečne Srbije. Od tam sploh nikoli ni veselih novic. Zdaj imajo tam spet volitve, pa kako? Vojaki in orožniki silijo ljudi z orožjem, da morajo voliti take može, ki bodo v vseh rečéh pokorni kimovci razkralja Milana in njegovega sina Aleksandra. Milan, ki se je sam kroni odpovedal in svoje domovinstvo za denar prodal ter obljubil, da se v Srbijo več ne povrne, je ukljub obljubi spet v Srbiji in ukljub svoji odpovedi hoče Srbijo spet sam vladati in strahovati in skuša zdaj tako skupščino siloma vkup spraviti, ki mu bo čisto pokorna. Mi se čudimo potrpežljivosti srbskega národa, da vse te krivice voljno prenaša. Pod Turkom se menda Srbom ni dosti hujše godilo. Najboljše bi bilo za Srbe, če bi prišli pod Avstrijo. — V Lizboni na Portugalskem bo letos od 12. do 15 rožnika slovesna 700letnica za sv. Antonom in ob enem mednárodni katoliški shod. — Angleškemu listu „Times“ se poroča iz Šangaja, da se je mir med Japonci in Kitajci sklenil in podpisal. Koreja postane neodvisna, Japonci dobijo Formozo, vse ozemlje uzhodno od reke Lijave in vse premagane trdnjave, Kitaj plača 100 milijonov dolarjev vojne odškodnine. Kitaj in Japonska stopita v zvezo.

Gospodarske stvari.

Živalim izvabiti mleko. Ako hočeš, da bode kobila, krava, koza ali ovca imela mleko, namaži ji sesce ali tudi trebušne žile z žganjem, pokladaj ji dobrih močnatih krmil in imej jo v gorkem hlevu. Ako pa s tem ničesar ne dosežeš, pomagalo bode, če je žival sploh zdrava, če ji daš zjutraj na tešče kopričevega semena na mlačnem mleku. Za kobilo ali kravo zadostuje $^1/_4$ litra semena na 1 liter mleka, kozi ali ovci pa daj le polovico te pijače. Ako ne dobiš v 48. urah mleka, ponovi še enkrat ta poskus. „Prim.“

Novičar.

Na Koroškem. O hudem potresu na veliko nedeljo govorimo na drugem mestu. — Pogorel je Strojnik v Gabrijah pri Grebinju. — Pod vodo je Gosposvetsko polje. — Pri Malem Tminu je v Žlici utonil 19letni slaboumni Jur Žerjav. — Vsem rodoljubom naznanjamo veselo vest, da je naš zvesti pristaš puškarski mojster Ludovik Borovnik postal „liferant“ za puške in lovsko orodje. Prodaja tudi revolverje, patrone itd. Cenike, slovenske in nemške, pošilja zastonj. Vse slovenske lovce opominjamo, naj odslej kupujejo puške in strelno pripravo edino le pri g. L. Borovniku. Drugi liferanti naj pa svojo robo Nemcem prodajajo, saj so le v Nemce zaljubljeni, Slovencev pa ne marajo; čemu bi jim Slovenci potem denar nosili? — „Vestnik“ družbe sv. Cirila in Metoda našteva tiste podružnice, ki lani niso glavni družbi nič denarja poslale. Med njimi so tudi sledeče koroške: Pliberška okolica, Črna, Pribla ves in Libeliče. Te podružnice naj svojo zamudo brž popravijo, kajti nečedno bi bilo, ko bi mi Korošci z doneski zaostajali, med tem ko družba ravno zdaj za nas zida drago šolsko hišo v Velikovcu. — Podjunski župani so imeli shod v Velikovcu in so skenili napraviti, oziroma izprositi štiri prodajalnice za živinsko sol: v Velikovcu, v Doberli vesi (za sodnijo Dobrolsko in Kapelsko), v Pliberku (za Pliberk, Blato, Švabek, Šmihel-Bistrico in Libuče), ter v Prevaljah (za druge občine Pliberške sodnije). — Pri farni cerkvi v Celovcu se bo letos polepšala tudi severna zunanja stran. — V Rajbeljnu se je ustrelil mutar Geig. — Pri občinskih volitvah v občini Čajna-Čače-Smerče-Št. Jurij je bilo, kakor poročajo „Kärntner Nachrichten“, voljenih 7 Slovencev in 11 „nemško-národnih fortšritlarjev“. Od naše strani se nam pa poroča, da je slovenska stranka zmagala v drugem in tretjem razredu. — Nov vodovod dobijo v Beljaku. Podreti hočejo tudi neko staro, zapuščeno cerkev in upeljati električno razsvitljavo. — Popravlja se most čez Krko pri Št. Janžu ob Mostiču. Za vozove bo zaprt do 5. vel. travna.

Na Kranjskem. V Št. Jerneju so umrli župnik Vovk. — Dné 17. t. m. je bil shod katoliško-političnega društva v Novem mestu. — Stradajočim na Kranjskem je dala vlada 7000 gld. podpore, deželni odbor pa 1000 gld. — Ustanovilo se je slovensko-katoliško društvo za sodnijo Lož na Notranjskem. — Dné 17. t. m. je bil shod slovensko-katoliškega društva pri sv. Duhu tik Bohinjskega jezera. — „Pomladnih glasov“, ktere izdajajo Ljubljanski bogoslovci, je letos izišel 5. zvezek s prav mičnim berilom. Prodaja jih katoliška bukvarna broširane po 30, trdo vezane po 40 kr. — Pošto dobijo v Tržišah pri Mokronogu. — Železnico iz Novega mesta v Brežice bo meril rudnikar g. Faber iz Dunaja. — V Toplicah na Dolenjskem je na veliki petek pogorelo 25 hiš, 25 hlevov, 10 podov, 38 svinjakov, 4 kozolci, več šup, drvarnic itd., vsega 121 stavb. Škode je 106.000 gld., zavarovani so bili pa le za 30.000 gld. Gospod Gorjani je pogorelcem podaril 200 gld., dr. Slanec 30 gld. in sod vina; župan Perko in dr. Poznik v Novem mestu sta nabrala 45 gld. Pomoč je nujno potrebna, ker so mnogi vse imetje zgubili in so po vrhu še brez strehe. — Umrl je stari rodoljub in pisatelj Matej Močnik, bivši okrajni šolski nadzornik, blaga duša, zvest Slovenec in katoličan.

Na Štajerskem. Za predsednika c. k. okrožnega sodišča v Celju je imenovan g. Rudolf Ulepič. Rojen je na Kranjskem. — Za zidanje nove hiše za visoke šole v Gradcu bo država potrosila 880.000 gld. To je liberalnim Nemcem prav; Slovencem pa še spodnje gimnazije v Celju ne privoščijo. — V Teharjih so pri občinskih volitvah letos prvič zmagali Slovenci. — Nemško „feuerwehr“ snujejo pri Veliki Nedelji. Nemškutarija je pa res trdovratna bolezen, ki se težko prežene. — Bolni so milost. g. knezoškof dr. Napotnik. — V Celju se je slovesno položil temeljni kamen za „Národni dom“, ki bo stal 160.000 gld. Kdaj bomo mi v Celovcu ta veseli dan dočakali? — Katoliško društvo „Edinost“ v Vojniku je sklenilo, da se na noben kranjski list ne naroči, da se priprosto ljudstvo ne pohujša nad kranjskim prepirom. To je resnica, da se ugled učenih gospodov med ljudstvom zmanjša, če tisto bere, kako se gospodje v časnikih med seboj blatijo, grizejo in psujejo. — Sv. misijon so imeli v Ločah pri sv. Duhu. 2000 ljudij je bilo obhajanih. — Pri Središču sta dva moža v Dravi utonila. — Južno-štajerska hranilnica je imela lani denarnega prometa 1,279.000 gld., hranilnih vlog za 1,280.000 goldinarjev, izposojenih 1,133.287 gld., v vrednostnih papirjih naloženo 40.012 gld., v glavni založni (rezervi) 27.775 gld., v posebni založni 234 gld. — Ustrelila se je gospa Pauls v Slivnici pri Mariboru. — Posojilnica v Vitanju je imela lani 531 zadružnikov, za 124.985 gld. hranilnih vlog in 146.556 gld. prometa.

Na Primorskem. Dné 8. vel. travna pridejo svitli cesar v Pulj. — Političen shod je bil v Hrušici, obiskan od 1500 možakov. Govorili so poslanci Spinčič, Jenko in Mandič. — Pri občinskih volitvah v Tinjanu so Slovenci zmagali v vseh treh razredih. — Pri Trstu se je v morje spustil novi Lloydov parnik „Habsburg“. Prisotni so bili nadvojvodinja Marija Terezija kot kumica, nadvojvoda Karol Štefan, ministri Plener, Wurmbrand in Madejski, ter kakih 60 državnih poslancev. — Iz Istre je bila deputacija pri svitlem cesarju, prosit jih pomoči v gospodarskih nadlogah. — V Trstu je umrl marljivi rodoljub Dragotin Martelanc. — V Sušaku pri Reki se je z glavnico 250.000 gld. ustanovila hrvatska hranilnica v podporo primorskim Hrvatom. Nekaj je dal tudi slovenski rojak gosp. Gorjup.

Po drugih deželah. Na gori Bulčanji na Laškem se je podrla neka stara trdnjava in porušila spodaj stoječo hišo. Pri tem je bilo 13 ljudij ranjenih, en otrok pa ubit. — V Rimu se bo ustanovil poseben zavod za rusinske bogoslovce. Sprejelo se jih bo v ta zavod 40. Papež so dali v ta namen 300.000 frankov. — V Titlu na južnem Ogerskem so zdaj v postu plesali. Pa utrgala se je bližnja gora, zasula hišo in zadušila vse plesalce

in plesalke. — 26 hiš je zgorelo v Karlovcu na Hrvatskem. — V Hirošimi na Kitajskem je nastopila kolera. — Cerkev se je med mašo podrla v Mirabeli na Laškem. Veliko je ubitih in ranjenih. — Povodenj in lakota je v izhodni Bosni.

Raznoterosti.

Uredništvo „Zore“ prosi kar najuljudneje vse one, kteri bi se morda še želeli naročiti na list, naj nam blagoizvole javiti svoje ime in naslov v kar najkrajšem času pri upravništvu: Št. Pregelj, II. Obere Donaustrasse 53, III. 22. na Dunaju. Pozneje bi nam ne bilo več mogoče ustreči z listom, kajti natisniti bodemo dali v bodoče samo toliko iztisov, kolikor jih bodemo potrebovali. Prihodnja številka izide koncem malega travna.

Za uredništvo: Dr. Janko Brejc.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Faro Železno Kaplo je dobil č. g. F. Lenc, provizor v Kazazah. — Na veliki petek je umrl č. g. Ign. Witzmann, provizor v Št. Lorencu v Lesni dolini, 38 let star. N. v m. p.!

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico

bo imela 24. mal. travna t. l. ob ½8. uri zvečer v dvorani družbine hiše katol. rokodelskih pomočnikov svoj

letni občni zbor

s sledečim vzporedom:

1. Pozdrav predsednikov in poročilo.
2. Volitev novega odbora.
3. Volitev zastopnikov za glavno skupščino.
4. Vpisovanje novih udov in pobiranje letnine.
5. Slučajni nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi *odbor.*

Loterijske srečke od 13. mal. travna.

Trst	13	74	71	54	37
Linc	41	48	25	78	83

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne gld.	na birne kr.	na hektolitre gld.	na hektolitre kr.
pšenica	4	20	5	25
rž	3	60	4	50
ječmen	3	50	4	40
oves	2	35	2	95
hejda	3	50	4	45
turšica (sirk)	3	90	4	90
pšeno	6	80	8	50
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	15	1	86
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 60 kr. do 3 gld. — kr. **kislo** 1 gld. 50 kr. do 2 gld. 50 kr., **slama** po 1 gld. 50 kr. meterski cent (100 kil). **Frišen špeh** je po 60 do 70 kr. kila, **maslo** in **puter** po 96 do 100 kr. — **Pitane vole** plačujejo mesarji po 35 do 37 gld. stari cent.

Zahvala.

Moj brat Franc Schippel se je na prigovarjanje g. **Urha Rožiča,** organista v Pliberku dné 28. malega srpana 1890. zavaroval pri

banki „Slaviji“

za 1000 goldinarjev na slučaj smrti in doživetja 60. leta. Ker je imenovani moj brat dné 27. svečana 1895 umrl, izplačala je banka **„Slavija“** po svojem uradniku, g. **Vatroslavu Holzu** danes ves zavarovani kapital meni brez vsakeršnjega zadržka.

Izrekajoč njej na tem javno svojo zahvalo, priporočam banko **„Slavijo“** vsakemu, ki si hoče zavarovati svoje življenje ali imetje.

V Pliberku, 10. mal. travna 1895.

Jožef Schippel,
služabnik „Sorgendorfske pivovarne“ grofa Thurna pri Pliberku.

Častiti duhovščini se ponižno priporočam, da vzamem v popravo vse

zidarske dela

pri cerkvah in zvonikih po najnižji ceni.

Martin Skrutl po domače *Kotnik,*
zidarski mojster v Št. Kancijanu, pošta Sinčaves (Kühnsdorf).

Laneno-oljnati

firnež

najbolje vrste prodaja

Adolf Hauptmann,

tovarna firneža v Ljubljani.

Razpošilja na zahtevanje **brezplačno in franko** svoj ilustrovani cenilnik **oljnatih barv, firnežev, lakov, suhih kemičnih in mineralnih barv, düsseldorfskih oljnatih in akvarelnih barv za umetnike, barv za fotografe, emajl-, majolika- in lazurnih barv,** potrebščin za **oljnato** in **akvarelno slikanje, čopičev, tint,** kakor tudi še mnogo drugih predmetov za **obrtnijo, šole in domačo rabo.**

Obrazne slike (portrête)

v oljnatih barvah in vsaki velikosti

izdeljuje udano podpisani natančno po vsakoršni fotografiji. Take slike se lepo podajo v okvirih kot **olepšava izb** in so pripravne kot **darila** za **poroke, godove, rojstvene dni** in druge prilike.

Za rajnimi so najlepši in večen spomin.

Slike se naredijo po fotografijah tudi, če so iste že nekoliko obledele, in celó po takih, kjer je več oseb skupaj fotografovanih. Fotografije se nepoškodovane vrnejo. — Za dobro podobnost (sličnost) se jamči. Tudi slikam **podobe svetnikov** v vsakoršni velikosti.

M. Ogerčnik v Celovcu,
kolodvorske ulice (Bahnhofstrasse) štev. 35.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

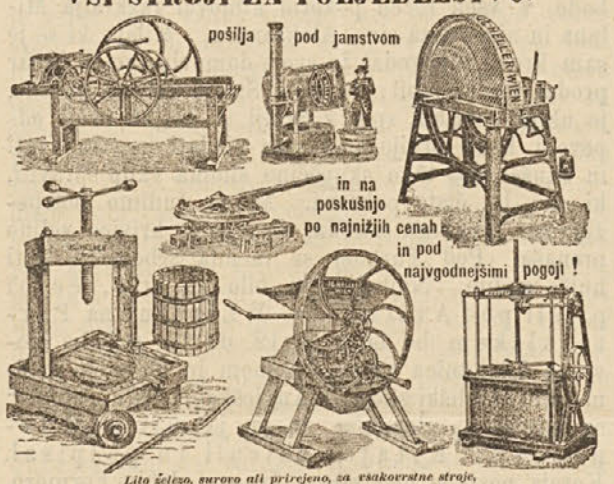

Lito železo, surovo ali prirejeno, za vsakovrstne stroje,
Bogato ilustrovani 192 strani obsežni cenik v slovenskem in nemskem jeziku na zahtevanje takoj zastonj.

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 PRATERSTRASSE № 49.
Preprodajalci se iščejo.

Brinjevec!

Podpisani priporoča pravi **natorni brinjevec** liter po gld. 1·20, poštni zaboj 3 litre franko za gld. 4.20.

Med, garantiran pitanec,

kilo po 52 kr., 5 kil po pošti franko za gld. 3·25 proti poštnemu povzetju pošilja

Egidij Jeglič,
trgovec in čebelar v Selu, pošta Lesce-Bled na Kranjskem.

Tovarna za izdelovanje

Wietersdorfer-Portland in Roman-cementa

F. Knoch-a in dr. v Celovcu

priporoča svoj izborni **cement,** ki je še bolj trden, gost in trgoporen, kakor to zahteva avstrijsko inženirsko in stavbarsko društvo od najboljših vrst tega blaga.

Zaloge na Koroškem:

Amand Prosen v Celovcu, kosarnske ulice št. 24;
Julij Sommeregger v Beljaku, Italijanske ulice;
Janez Knaus v Št. Vidu na Glini;
J. M. Offner v Wolfsbergu.

Spričevala (zahvale) in ceniki gratis in franco.

ANTIKOHOL je edini, gotovo pomagajoči pomoček zoper **še tako trdovratno pijančljivost;** nema duha, torej se bolniku lahko brez njegove vednosti daje. Zdravilo je neškodljivo in čini **najboljši uspeh.** Zahvalna pisma ozdravljenih so na razpolaganje. Ena škatljica stane 3 gld., dvojna za zastarane bolezni 5 gld. Ako se denar naprej pošlje, plačamo mi stroške na pošti, ko zdravilo odpošljemo. Pristno zdravilo se dobi le: **Salvator-Apotheke, Gross-Becskerek, Ungarn.**

PETER MERLIN

„pri zlati kroglji“

stara trgovska hiša za tržaško blago in železnino

v Celovcu, kosarnske ulice,

priporoča svojo **veliko zalogo** najboljše **kave, sladkorja, petroleja** itd. Prodaja tudi dobra **vina, rum** in druge **žgane pijače, barve,** izvrstno **moko** in **južno sadje.** Nadalje prodaja vsakovrstno **orodje in posodo iz železa, pleha, bakra, cina** itd. Za poštenost blagá se jamči; cene so nizke.

Najnovejše mode

slamnike

prav lepo štafirane, **za ženske in možke,** v veliki izbiri in prav dober kup, kakor tudi raznovrstno **perilo, igrače, košare** ali **canje** in **druge drobnine** priporoča

Marija Possod

v Celovcu, Burggasse št. 2.

(Nasproti železninarja Franc Sadnikar-ja.)

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-

ANTON BELEC

v Št. Vidu nad Ljubljano

izdeljuje ter ima v zalogi:

Cerkvene svetilnice ali stalnice iz kositarja dve po: 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka 40, 50 gld.
Obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.
Puščice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld. 1.50, iz medenine 5 gld.
Štedilna železna ognjišča vsa železna in tudi razna za vzidati.

!! Pokrivanje zvonikov !!

Barvanje zvonikov.

Napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

S kritevjo zvonikov prevzema tudi tesarska dela.

tiskarskih stavbenih in galanterijskih del.

Razne železne ograje, vrata, omrežje za pokopališča.

Mlin na prodaj.

Zavolj gospodarjeve smrti je na prodaj mlin v Tračju pri Tinjah. Ima štiri točaje, stope in valjar za proso. Vse je v dobrem stanu. Pri mlinu je tudi 7 oralov njiv in travnikov ter 20 oralov gozda. Več pové jerob otrók France Milnarič po domače Steinmetz, posestnik v Žrelcu št. 7. (Ebenthal) pri Celovcu.

Kupčija z barvami.

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da poleg svoje slikarske obrti kupčujem tudi z barvami ter prodajam drobno zmlete **oljnate** in **suhe barve,** tudi **firnež, lak, bronovino, čopiče** in **karbolinej.** Vse dober kup. Tudi prodajam fladrasti in mrameljnati papir za slikanje po tovarniških cenah.

Filip Redl,
slikar v Velikovcu, Schwanengasse 86.

Za bučelarje.

Naznanjam, da prodam po nizki ceni 70 panjev, kteri so se čez zimo prav dobro preredili.

V Gorjah v Ziljski dolini.

Celestin Fleis, cerkovnik.

Pijančljivost

se lahko **ozdravi** z **antibetinom,** kakor mnoge skušnje pričajo. — **Mnogo zahvalnih pisem lahko vsakemu pokažemo in zastonj pošljemo v pregled.** — Zdravilo nema duha, torej se pijancu lahko daje tudi brez njegove vednosti. — Ena doza stane 2 gld. 20 kr.; dvojna za bolj zastarane bolezni 4 gld. 40 kr. Poštnino plačamo tukaj, ako se denar naprej na nas pošlje. Prodaja: **Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721. — Glavna zaloga v c. k. vojaški lekarni na Dunaju I. trg sv. Stefana.**

Lastnik in izdajatelj Gregor Einspieler, župnik v Podkloštru. — Odgovorni urednik Filip Haderlap. — Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.